

Päiväys
3.5.2024

Diaarinumero
632/03.04.04.04.19/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös ympäristönsuojelulain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

3.5.2024

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on 10.5.2024.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 3.5.2024 nro 577/2024, valitus ympäristölupa-asiassa, ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupa Kolkkisten ampumaradalle, Pöytyä.

Luvan hakijat

Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistys, Pöytyän Seudun Reserviläiset ry ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **3.5.2024 - 10.6.2024** Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallintooikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy 10.6.2024.

03.05.2024

Dnro 632/03.04.04.04.19/2023

Asia

Valitus ympäristölupa-asiassa

Valittajat

[REDACTED]

Luvan hakijat

Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistys, Pöytyän Seudun Reserviläiset ry ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry

Päätös, josta valitetaan

Kosken T1 ympäristönsuojelulautakunta, 18.4.2023 (12.4.2023, § 17)

Ympäristönsuojelulautakunta on myöntänyt luvan hakijoille ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen luvan ampumaradalle Pöytyän kunnan Kolkkisten kylän kiinteistölle Kyöstilä 636-414-1-107 osoitteessa Kirkkotie 382, Pöytyä.

Ympäristölautakunta on myöntänyt toiminnalle ympäristönsuojelulain mukaisen luvan toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta.

Toiminnalle annetut lupamääräykset siltä osin kuin asiassa on kysymys

Ampumatoiminta

1. Pienoiskivääri-, pienoishirvi- ja pistooliradoilla ampumatoimintaa saa harjoittaa seuraavasti:

Maanantaista perjantaihin klo 9–20

Lauantaisin klo 9–20

Sunnuntaisin klo 12–18

kesätauko 1.7.–15.7.

2. Hirvi-/luodikkoradalla ampumatoimintaa saa harjoittaa seuraavasti:

a) Käyttöajat ennen meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumista:

maanantaista perjantaihin klo 13–19
 lauantaisin klo 12–16
 sunnuntaisin ei ampumista
 kesätauko juhannusaatosta heinäkuun loppuun.

b) Käyttöajat meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumisen jälkeen:

maanantaista perjantaihin klo 10–20
 lauantaisin klo 10–18
 sunnuntaisin klo 12–16
 kesäkuussa sunnuntaisin ei ampumista
 kesätauko heinäkuu

3. Haulikkoradalla ampumatoimintaa saa harjoittaa seuraavasti:

Käyttö sallittu huhti-kesäkuussa ja elo-lokakuussa ma-to klo 15–20
 kesätauko juhannusaatosta heinäkuun loppuun.

Ammunta on kielletty arki- ja juhlapäyhinä (uudenvuodenpäivä, loppiainen, pitkäperjantai, lankalauantai, pääsiäispäivä, toinen pääsiäispäivä, vappuaatto, vappupäivä, helatorstai, helluntai, juhannusaatto, juhannuspäivä, pyhäinpäivä, Suomen itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä, tapaninpäivä ja uudenvuodenaatto).

Ampumaradalla saa vuodessa ampua enintään 40 000 laukausta jaettuna seuraavasti: Hirvikivääri/ luodikko 11 000, haulikko 6 500, pistoolirata 11 000, pienoishirvirata 4 000 ja pienoiskiväärirata 7 500. Toiminnan arvioidaan jatkossakin olevan aktiivisinta touko-syyskuussa.

6. Haulikkoradan haulien putoaminen tulee tapahtua toiminnanharjoittajan hallinnassa olevalle maa-alueelle.

Meluntorjunta

7. Toiminnasta aiheutuvat melutasot tulee pyrkiä pitämään valtioneuvoston päätöksen (VNp 53/1997) ohjearvojen mukaisina. Ohjearvot ovat 65 dB vakituisen asutuksen alueille ja 60 dB loma-asutuksen alueille. Ampumamelun vähentämiseksi tulee aseissa käyttää mahdollisuuksien mukaan äänenvaimentimia, jos se on teknisesti mahdollista.

8. Hirvi-/luodikkoradan 75 ja 100 metrin etäisyydellä olevat katokset tulee eristää 31.3.2025 mennessä. Suunnitelmat ampumakatosten muutostöistä tulee esittää valvontaviranomaiselle vähintään kolme kuukautta ennen rakentamiseen ryhtymistä.

Hirvi-/luodikkoradalla tulee noudattaa seuraavia ampuma-aikoja siihen asti, kunnes ampumakatosten meluntorjuntatoimenpiteet ovat valmiit:

maanantaista perjantaihin klo 13–19

lauantaisin klo 12–16
sunnuntaisin ei ampumista
kesätauko juhannuksesta heinäkuun loppuun.

9. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa edellyttää toiminnanharjoittajalta melutason mittaamista meluarvojen selvittämiseksi. Melumittaukset tulee tehdä ympäristöministeriön ohjeen Ympäristömelun mittaaminen, ohje 1/1995 mukaisesti.

Ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen

10. Taustavallien uudistus- ja parannustöitä tehtäessä tulee taustavalleista poistaa luodit. Jäte tulee toimittaa sellaiselle vastaanottajalle, jolla on jätelain mukainen lupa vastaanottaa kyseistä jätettä.

11. Toiminnassa syntyvät jätteet on kerättävä ja käsiteltävä siten, ettei toiminnasta aiheudu ympäristön roskaantumista, maaperän, pohjaveden tai pintaveden pilaantumista eikä haittaa ympäristölle tai terveydelle. Jätteet on toimitettava käsiteltäväksi sellaiseen vastaanottoaikaan, jolla on jätelain mukainen lupa vastaanottaa kyseistä jätettä. Hyötykäyttöön soveltuvat jätteet on kerättävä ja varastoitava erikseen ja ne on toimitettava hyödynnettäväksi asianmukaiseen käsittelyyn.

12. Toiminnassa mahdollisesti syntyvät vaaralliset jätteet tulee varastoida erillään noudattaen jätelain (646/2011) ja -asetuksen (179/2012) määräyksiä vaarallisen jätteen varastoinnista. Vaaralliset jätteet tulee vähintään kerran vuodessa toimittaa vastaanottoaikaan, jolla on jätelain mukainen lupa vastaanottaa kyseistä jätettä.

13. Ampumarata-alue on siivottava helposti kerättävistä hylsystä ja kiekkojätteestä vuosittain.

Raportointi

14. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa ampumaradan toiminnasta. Vuosittainen yhteenveto kirjanpidosta tulee esittää ympäristönsuojeluviranomaiselle seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä. Vuosiyhteenvedossa tulee esittää ainakin seuraavat tiedot:

Ammuntapäivien lukumäärä ja laukausten määrä ratakohtaisesti
Ampumaradalla pidettyjen kilpailuiden ja kokeiden määrä
Tiedot jätemääristä ja toimituspaikoista
Tiedot toiminnassa tapahtuneista häiriötilanteista ja muut poikkeukselliset tilanteet sekä niiden johdosta tehdyt toimenpiteet

Muut määräykset

15. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava toimintaan soveltuvan tekniikan käyttöönottoon.

17. Toiminnan lopettamisesta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on esitettävä vähintään kaksi kuukautta ennen toiminnan lopettamista suunnitelma toiminnan lopettamisesta ja lopettamisen jälkeisistä toimenpiteistä.

18. Toiminnan loputtua ampumarata-alue on kunnostettava. Ampumarata-alueen maaperän tila on selvitettävä ja tarvittaessa maaperä on puhdistettava voimassa olevien säädösten mukaisesti.

Päätöksen perusteluja

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti ampumaradan toiminnasta ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista eikä eräistä naapurussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon alueen kaavamääräykset.

Lupamääräysten yksityiskohtaiset perustelut siltä osin kuin asiassa on kysymys

Lupamääräys 1–3. Toiminta-aikojä on rajoitettu hakemuksesta esitetystä melutason ohjearvojen ylitysten, asutukselle aiheutuvan viihtyvyyshaitan vähentämiseksi ja asiasta tulleen muistutuksen vuoksi. Ampumatoiminnan rajoittamista viikonloppujen, arki- sekä juhlapyhien osalta ja muuta toiminta-aikojen rajaamista voidaan pitää perusteltuna viihtyvyyshaittojen vähentämiseksi ja meluvapaa-aikojen turvaamiseksi. Toiminta-aikojen rajoittamisessa on otettu huomioon, ettei radalla ole viikoittaisia meluvapaita päiviä. Aikarajojen osalta on otettu huomioon toiminnanharjoittajien hakemat toiminta-ajat siten, ettei toiminta-aikojen supistamisella vaikeuteta merkittävästi yhdistysten toimintaa. Ympäristöministeriön julkaiseman Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta -oppaan mukaan käyttöaikojen suunnittelulla voidaan vähentää melun aiheuttamaa haittaa.

Lupamääräys 6. Haulien leviäminen naapurikiinteistön puolelle ilman maanomistajan suostumusta loukkaa yksityistä etua ja se voi aiheuttaa maaperän, pohjavesien tai pintavesien pilaantumista. Sen vuoksi on annettu määräys, että haulien putoamisen tulee tapahtua omalle maalle tai omassa hallinnassa olevalle maalle.

Lupamääräys 7. on annettu toiminnasta aiheutuvien meluhaittojen vähentämiseksi. Toiminnan luonteen vuoksi on tarpeellista määrittää melutasojen ylärajat asumiseen ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla, joihin toiminnanharjoittajien tulee pyrkiä. Tehdyn meluselvityksen perusteella valtioneuvoston päätöksen 53/1997 mukainen melutason ohjearvo ylittyy haulikkoradan ja hirvi-/luodikkoradan osalta useilla asumiseen ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla. Haulikkoradan osalta melua torjutaan

toiminta-aikarajoituksilla, koska haulikkoradan meluntorjuntatoimenpiteet vaatisivat suhteettoman suurta taloudellista panostusta verrattuna laukausten määrään. Haulikkoradan laukaismäärät huomioiden melun rajoittaminen toiminta-aikarajoituksilla on ympäristöministeriön julkaiseman Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta -oppaan mukaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteen mukaista. Hirvi-/luodikkoradan osalta meluntorjuntaa parannetaan ampumakatosten äänieristämällä. Äänieristämisen jälkeen on arvioitu aiheutuvan pieniä, hyväksyttävissä olevia 1–3 dB ylityksiä kahdella kiinteistöillä.

Edellä mainituista syistä melurajoja ei ole asetettu sitovina, mutta pyrittävinä. Ympäristöministeriön Ampumaratojen ympäristölupa -oppaassa (23/2012) on todettu, että ohjearvot ovat luonteeltaan suosituksia ja ne on tarkoitettu yleisen melutilanteen arviointiin. Rakennetuilla vanhoilla alueilla ohjearvoja voitaisiin oppaan mukaan pitää tavoitearvoina.

Kolkkisten ampumaradalla käytetään nykyisellään laajasti äänenvaimentimia sellaisissa aseissa, joissa se on mahdollista. Äänenvaimentimen käytöllä voidaan vaikuttaa melua vähentävästi BAT-oppaan mukaan erityisesti sivusuuntiin (10–20 dB), mutta myös eteen (3–8 dB) ja taakse (katoksesta 3 dB ja avoimelta ampumapaikalta 10–15 dB).

Lupamääräys 8. Hirvi-/luodikkoradan ampumakatosten rakentamisesta ja parantamisesta on määrätty melutasojen vähentämiseksi. Muutostyölle on annettu aikaa 31.3.2025 asti. Muutostöiden vaativuuteen suhteutettuna tämä on katsottu riittäväksi ajaksi muutostöiden suorittamiseksi. Melupäästöjen vuoksi on katsottu tarpeelliseksi rajoittaa radan toiminta-aikoja siihen asti, kunnes muutostyöt ovat valmiit.

Ympäristöministeriön julkaiseman Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) – Ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta -oppaan mukaan tiivisrakenteisen ampukatoksen on arvioitu vaikuttavan äänitasoon eteen 0 dB, sivulle 3–8 dB ja taakse 5–15 dB. Ampumapaikkojen välisten sivuseinäkkeiden on arvioitu vaikuttavan äänitasoon eteen 0 dB, sivulle 3–5 dB ja taakse 0–2 dB. Ampumasuunnan valinnan ja muuttamisen on arvioitu vaikuttavan eteen, sivulle ja taakse 10–20 dB. Kasvillisuuden radan ympäristössä on arvioitu vaikuttavan eteen, taakse ja sivulle 0–4 dB. Äänenvaimentimen käytön on arvioitu vaikuttavan eteen 3–8 dB, sivulle 10–20 dB, taakse avoimelta ampumapaikalta 10–15 dB ja katoksesta 3 dB.

Kolkkisten ampumarata-alueen ympäristössä asuinrakennukset ja vapaa-ajan asunnot sijoittuvat hirvi-/luodikkoradan suhteen radan sivuille ja taakse, jolloin ampumaratojen katosten eristämällä voidaan saavuttaa parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteen mukainen hyöty.

Lupamääräys 9. Melun torjuntatoimenpiteiden varmistamiseksi ja ympäristönsuojelulain 5 §:n selvilläolovelvollisuuden täyttämiseksi, meluntorjuntatoimien riittävyys on varmennettava tarvittaessa mittauksin.

Lupamääräys 10. Määräyksellä vähennetään maaperän ja pohja- ja pintavesien pilaantumiskäsitteitä. Kun taustavallia uudistetaan tai parannetaan, on samalla tarpeellista poistaa siihen kertyneet luodit. Vähentämällä haitallisten aineiden kertymistä rakenteisiin voidaan pienentää riskiä, että aineita kulkeutuu maaperään ja edelleen pinta- tai pohjaveteen. Kuormitusta voidaan vähentää poistamalla taustavalliin päätyneet luodit säännöllisesti.

Luotien poistaminen voidaan toteuttaa seulomalla iskemäkohtien maa-aines tai vaihtamalla maa-aines kokonaan. Poistoväli riippuu laukaussuureista ja taustavallin ominaisuuksista. Hiekkaisen taustavallin, kun olosuhteet ovat kuivat, sopiva kunnostusväli olisi 10 000 laukausta/ampumapaikka tai 3–5 vuotta. Myös taustavallin muun kunnostuksen yhteydessä luotien poistaminen on suositeltavaa. (Suomen ympäristö 4/2014-julkaisu)

Lupamääräykset 11–13. Määräykset on annettu jätelain toiminnalle asettamien vaatimusten täyttämiseksi ja estämään jätteiden aiheuttamat haitat. Ympäristönsuojelulain 58 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset jätteistä ja jätehuollosta jätelain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamiseksi. Jätteen luovuttamisesta säädetään jätelain 29 §:ssä.

Lupamääräys 14. Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta. Määräys on annettu valvontaviranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi ja valvonnan järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen avulla viranomainen voi seurata toiminnan lainmukaisuutta ja tässä luvassa annettujen määräysten noudattamista.

Lupamääräys 15. Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. Toiminnanharjoittajan velvollisuudesta ehkäistä ja rajoittaa ympäristön pilaantumista säädetään ympäristönsuojelulain 7 §:ssä. Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnanharjoittajan on ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi huolehdittava ja varmistuttava siitä, että toiminnassa käytetään parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Lupamääräykset 17–18. Toiminnan lopettamisesta säädetään ympäristönsuojelulain 94 §:ssä, jonka mukaan toiminnanharjoittaja vastaa edelleen toiminnan vaikutusten selvittämisestä. Se, jonka toiminnasta on aiheutunut maaperän tai pohjaveden pilaantumista, on velvollinen puhdistamaan pilaantuneen maaperän ja pohjaveden (YSL 133 §). Selvitysvelvollisuudesta säädetään ympäristönsuojelulain 135 §:ssä. Puhdistamisesta 133 §:n mukaan vastuussa olevan on selvitettävä alueen pilaantuneisuus ja puhdistamistarve.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Valittajat ovat valituksessa ja sen täydennyksessä ensisijaisesti vaatineet valituksenalaisen päätöksen kumoamista. Toissijaisesti valittajat ovat vaatineet, että lupaan tehdään seuraavat muutokset:

Toiminta-aikoja on rajoitettava olennaisesti eikä laukausmääriä tule lisätä. Toimintaa saa harjoittaa 1.4.–31.10. maanantaista torstaihin klo 12–20 ja lauantaisin 12–16. Perjantaisin, sunnuntaisin ja arkipyhinä toimintaa ei saa harjoittaa.

Toimintaa saa harjoittaa 1.11.–31.3. keskiviikkoisin klo 12–15 ja lauantaisin klo 10–15.

Haulikkoammuntaa saa harjoittaa vain kahtena päivänä viikossa maanantain ja torstain välisenä aikana. Esimerkiksi tiistaisin ja torstaisin klo 17–20.

Toimintaa ei saa harjoittaa heinäkuussa.

Laukausmäärä ei saa ylittää 30 000 laukausta vuodessa.

SRA-harjoittelu ampumaradalla tulee kieltää ympäristöluvassa/ lupamääräyksin.

Lupamääräyksin tulee varmistaa, että toimintaa voidaan harjoittaa vasta sen jälkeen, kun kaikki haitallisten vaikutusten vähentämistoimenpiteet on kokonaisuudessaan toteutettu.

Toiminnanharjoittajat tulee velvoittaa teettämään melumittaukset. Melua koskeva lupamääräys tulee yksilöidä siten, että melutaso ei saa ylittää A painotettuna enimmäistasona impulssiakavakiota (L_{AImax}). Mittaukset tulee tehdä ennen kuin toimintaa voidaan jatkaa. Melua koskevan lupamääräyksen tulee olla velvoittava eli melut eivät saa ylittää VNp 53/1997:n mukaisia melutasoja.

Toiminnanharjoittajat tulee velvoittaa selvittämään toimintansa jo aiheuttama maaperän pilaantuminen ja lupamääräyksin tulee varmistaa, että pilaantuneet maa-alueet kunnostetaan tiettyyn määräaikaan mennessä. Määräajaksi tulee asettaa 31.12.2024.

Toiminnan loppumista koskevaan puhdistamisveloitteeseen tulee asettaa määräaika, johon mennessä toimet tulee olla toteutettu, esimerkiksi vuosi toiminnan päättymisen jälkeen alue tulee olla puhdistettu.

Ennen toiminnan jatkamista/ luvan mukaisen toiminnan aloittamista toiminnanharjoittajan tulee asettaa merkittävä vakuus toimintansa aiheuttamien vahinkojen korjaamiseksi ja ympäristön ennallistamiseksi.

Toiminnanharjoittaja tulee velvoittaa selvittämään olemassa olevan toiminnan aiheuttamat pintavesitukkimukset ja seuraamaan pintaveden laatua suositusten mukaisesti.

Toiminnanharjoittajat tulee velvoittaa selvittämään olemassa olevan toiminnan aiheuttamat pohjavesivaikutukset ja seuraamaan pohjaveden laatua säännöllisin mittauksin alueelle asennettavista havaintoputkista.

Toiminnanharjoittajat tulee velvoittaa selvittämään ja tutkimaan lähimpänä sijaitsevan naapurin rengaskaivon veden laatu.

Lupamääräystä 6 tulee laajentaa koskemaan kaikkia harjoitetun toiminnan panoksia sekä kiekkoja. Kaikki toiminta tulee suunnitella siten, että panokset eivätkä kiekot leviä toiminnanharjoittajien käytössä olevan alueen ulkopuolelle.

Lupamääräyksen 8 määräaika tulee lyhentää ja se tulee asettaa enintään 9.11.2024 saakka 3.11.2021 § 43 päätöksen mukaisesti.

Toiminnanharjoittajan tulee laatia tutkimussuunnitelma toiminnan aiheuttamien haittojen tunnistamiseksi ja niiden seuraamiseksi.

Lupamääräys 10 pitää asettaa joko aika- tai laukausrajat luotien poistamiseen taustavalleista.

Vaatimustensa perusteina valittajat ovat esittäneet muun muassa seuraavaa:

Toiminnanharjoittajan ympäristöluvan uuden käsittelyn ympäristölupahakemuksesta 2023 tuli ilmi, että toiminnanharjoittaja ilmoitti ampumarata-alueeseen 6,36 ha, vaikka heillä on vuokrasopimuksen ja ampumarataluvan mukaan oikeus vain noin kahden hehtaarin alueeseen. Toiminnanharjoittajalla ei ole käyttöoikeutta alueeseen, jota sen jättämä ympäristölupahakemus koskee. Vuokrasopimus on aikanaan tehty, koska on haluttu antaa oman paikkakunnan metsästäjille mahdollisuus harjoitella ammuntaa omalla paikkakunnalla.

Haettu toiminnan kapasiteetin nosto liki kaksinkertaiseksi aiheuttaa haitallisten vaikutusten merkittävää kasvua.

Kolkkisten ampumaradalle ei ole laadittu, eikä ole myönnettyissä luvassakaan vaadittu haitta-ainepäästöjen aiheuttaman ympäristöriskin selvitykseen ja seurantaan käytettävää tutkimussuunnitelmaa.

Kapasiteetin nosto lisäisi huomattavasti pohja- ja pintaveden saastumisriskiä. Ampumarata toiminta näkyy jo pintavesinäytteenotossa. Tosin vain yhden näytteen otto on vain suuntaa antava eikä siten ole riittävää alueen pintavesien tutkimista eikä siten anna todellista kuvaa alueen pinta- /pohjavesien tilanteesta. Alueen todellinen pintavesien tila on huolestuttava, koska pintavettä ei ole tutkittu suositusten mukaisesti.

Yhden yksittäisen pintavesinäytteen mukaan ampumaratatoiminta näkyy jo pintavesissä, joista niiden johtuminen pohjavesiin on vain ajan kysymys.

Ampumaradan taustavallien tai rakenteiden epäpuhtauksien poistamisesta ei ole mitään mainintaa uusimmassa 2023 ympäristölupahakemuksessa, joten

todennäköisesti niitä ei ole tehty kertaakaan vuosikymmenien aikana. Haitta-aineita (mm. lyijy) on kuitenkin kertynyt tänä aikana huomattavasti. Suurin osa (mm. lyijy) haitta-aineista on kertynyt haulikkoradan haulien leviämisalueelle. Haulien leviämisalue on lähes kokonaan toiminnanharjoittajan käyttöön vuokratun alueen ulkopuolella.

Ympäristöluvassa ei ole veloitettu aikaan tai laukausmääriin perustuvia määräyksiä taustavallin ja/tai ratarakenteiden puhdistamiseksi. Terveysturvaviranomainen on esittänyt harkittavaksi läheisten talousvesikaivojen vedenlaadun tutkimisen raskasmetallien osalta, vaikka vaikutukset pinta- ja pohjavesiin on arvioitu vähäisiksi. Lähimmällä naapurilla kiinteistö [REDACTED] omistajalla on rengaskaivo 190 metrin etäisyydellä pistooliradan oikealla puolella olevasta, toiminnanharjoittajan rakentamasta metsäojasta. Tätä toiminnanharjoittajan kaivamaa ojaa ei ole merkitty 2023 ympäristölupahakemuksen kuvaan. Tämän metsäojan valumisvesistä osa on ohjattu pois päin piirroksen merkitystä valumissuunnasta, kohti kiinteistö [REDACTED].

Toiminnanharjoittajalle myönnettyjen laukausten määrää haulikkoradalla ei vähennetty, vaikka kyseessä olevalle alueelle ei suunnitella minkäänlaisia meluvallia. Mitään suunnitelmia haulien leviämisalueen pienentämiseksi ei ole myöskään esitetty. Meluhaitta sekä elinympäristön viihtyvyyshaitta myönnettyillä aukioloajoilla ja lisätyillä laukausmäärillä lisääntyisi kohtuuttoman paljon.

Valituksessa vaaditut aukioloajat ovat ampumaratoja koskevien BAT-suositusten (Suomen Ympäristö 4/2014) mukaiset, koska vähäiset ammunnat suositellaan keskittämään vain muutamille päiville ja tunneille. Näitä aukioloaikoja noudatetaan myös läheisellä Karinaisten ampumaradalla.

Toiminnanharjoittaja on ilmoittanut, että melusteiden rakentaminen haulikkoradalle on kohtuuttoman kallista. Haulikkoradan käyttö ylittää tieteenkin edellyttää, että haulikkoradalla olisi kuitenkin tehty riittävät toimet, joilla estetään haulien leviäminen toiminnanharjoittajan vuokraaman alueen ulkopuolelle.

Kiinteistöjen [REDACTED] tonteille on suunnitteilla rakentaa vapaa-ajan asuntoja. Meluselvityksen mukaan haulikkoradan aiheuttama melu on ko. kiinteistöillä tällä hetkellä noin 70–75 dB. Erittäin kova melu tulisi aiheuttamaan merkittävää melu- ja viihtyvyyshaittaa vapaa-ajan asuntojen omistajille.

SRA-harjoittelu on lisääntynyt huomattavasti viime vuosina. Tämän ammunnan meluselvityksiä ei olla tehty, eikä ammuntaa ole ilmoitettu kummassakaan ympäristölupahakemuksessa. SRA-ammunta on aiheuttanut kohtuutonta räsäystä lähimmällä kiinteistöllä [REDACTED] jonka etäisyys pistooliradasta on alle 200 m.

Vakuutta vaaditaan, koska toiminnanharjoittaja ei omista ampumarata-aluetta ja toiminnanharjoittaja on velvollinen toiminnan loputtua kunnostamaan ampumarata-alueen.

Yhteenvedona valittaja toteaa, että lupahakemuksessa ja päätöksessä ei ole riittävällä tavalla arvioitu toiminnan aiheuttamia haitallisia vaikutuksia ja lupaa ei tule myöntää. Luvan mukainen toiminta aiheuttaa merkittävää ympäristön pilaantumista ja luvan myöntämiselle ei ole edellytyksiä.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Kosken Tl ympäristönsuojelulautakunnalta on pyydetty lausunto valituksista.

Hallinto-oikeus on varannut Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Pöytyän kunnalle ja Pöytyän kunnan terveydensuojeluviranomaisille sekä luvan hakijalle tilaisuuden vastineen antamiseen valituksesta.

Kosken Tl ympäristönsuojelulautakunta on lausunnossaan muun muassa todennut seuraavaa.

Asetuksessa (Vnp 53/1997) annetut melutasot eri alueille ovat ohjearvoja eivätkä siten ympäristölupamenettelyssä oikeudellisesti sitovia. Ohjearvon ylittyminen ei aina osoita melutasoa, josta aiheutuisi kohtuutonta viihtyisyyden alentumista tai terveystahaitta.

Toiminnanharjoittaja on ilmoittanut olevansa valmis vuokraamaan tai ostamaan koko ilmoittamansa 6,36 ha alueen sen omistajalta (yksi valittajista), mutta yksimielisyyteen asiasta ei ole vielä päästy. Ympäristöluvan määräyksessä 6 edellytetään, että 'Haulikkoradan haulien putoaminen tulee tapahtua toiminnanharjoittajan hallinnassa olevalle maa-alueelle.'

Kunkin toiminnan toiminta-ajat harkitaan tapauskohtaisesti eikä toiminta-aikoja voida suoraan päättää lähialueella olevan samankaltaisen toiminnan toiminta-aikojen perusteella. Ampumaradat sijaitsevat noin 10 km etäisyydellä toisistaan, joten ympäristön olosuhteet eivät ole kohteissa samanlaiset.

Valituksen alaisessa luvassa hirvikiväärillä ja luodikolla ei saa ampua ennen melutorjuntatoimenpiteiden valmistumista juhannusaatosta heinäkuun loppuun välisenä aikana ja sen jälkeen on koko heinäkuun ammutakielto. Haulikolla ammutakielto on juhannusaatosta heinäkuun loppuun. Pienoiskivääri-, pienoishirvi- ja pistooliradoilla ei saa ampua 1.7.–15.7. välisenä aikana. Minään vuoden päivänä ei saa ampua millään aseella klo 20 jälkeen.

Ympäristöministeriön julkaisussa "Paras käyttökelpoinen tekniikka – ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta" on suositus ampumaradan meluntorjunnan tarpeen arviointimenettelyksi. Kyseisen ohjeen ja Kolkkien ampumaradan ympäristömeluselvityksen perusteella kyseisellä ampumaradalla on tehtävä meluntorjuntatoimenpiteitä, mutta suurilta osin vakituiset ja vapaa-ajan asunnot sijoittuvat sellaiselle alueelle, jossa ohjeen mukaan meluntorjunta

voidaan tehdä siten, että meluntorjuntarakenteet mitoitetaan niin, että äänitaso ei ylitä ympäristöluvassa annettua tavoite- tai raja-arvoa ja/tai melukuormitusta vähennetään käyttöaikojen avulla.

Toiminnanharjoittajalta on edellytetty hirvi-/luodikkoradan ampumakatosten melusuojausten parantamista 31.3.2025 mennessä, jonka loppupäiväksi valittajat haluavat 9.11.2024. Talvisin radalla on lähinnä vain satunnaisia kohdistuslaukauksia, jotka eivät suuria häiriöitä aiheuta. Muutaman kuukauden pidennys taas auttaa toiminnanharjoittajaa saamaan suojaukset kunnolla tehtyä. Meluselvityksen perusteella näiden muutostöiden jälkeen hirvi-/luodikkoradan melu ylittää asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon (65 dB) kiinteistöllä [REDACTED] jossa ylitys on 2–3 dB, ja loma-asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon (60 dB) kohteessa [REDACTED] jossa ylitys on 1 dB. Katoksiin tehtävien muutostöiden jälkeen ohjearvojen ylitysten on katsottu olevan niin vähäiset sekä lisäksi tarvittavien meluntorjuntatoimenpiteiden niin massiivisia, että ympäristöluvan toiminta-aikarajoitusten on katsottu olevan riittäviä, jotta päästään riittävään melukuormituksen vähentämiseen. Melumallinnusten tarkoituksena on tuottaa pitkän ajan melutilannetta edustava tulos ja malli on muodostettu siten, että tulos vastaa melun leviämistä suosivia sääolosuhteita suhteessa jokaiseen häiriintyvään kohteeseen. Siten mallinnus ei kuvaa todellista, jatkuvaa tilannetta.

Haulikkoradan osalta melukuormitusta on vähennetty rajoittamalla käyttöaikoja rajusti. Toimintaa ohjaavat määräykset, kuten toiminta-aikarajaukset, ovat ympäristön kannalta parhaita käytäntöjä (BEP). Maavallien rakentaminen on aivan liian kallis ratkaisu haulikon laukaismäärään suhteutettuna.

Valituksen alaisessa ympäristölupapäätöksessä toiminnan toiminta-aikoja on rajattu lupamääräyksissä 1–3. Jo ympäristölupahakemukseen toiminnanharjoittaja on supistanut toiminta-aikoja siihen nähden, mitkä ne ovat olleet ennen ympäristöluvan hakemista. Lisäksi ympäristöluvan lupamääräyksissä 1–3 on toiminta-aikoja edelleen supistettu verrattuna toiminnanharjoittajan esitykseen ja edelliseen lupaan.

Ympäristöluvan lupamääräyksessä 7 kyseiset ohjearvot on esitetty tavoitteellisena pyrkimyksenä toiminnanharjoittajalle. Lupamääräyksen perusteluissa ja edellä aiemmin esitetyn mukaisesti katsotaan, että toimittaessa ympäristöluvan määräysten mukaisesti, ovat ratkaisut parhaan käyttökelpoisen tekniikan periaatteen ja ympäristön kannalta parhaan käytännön mukaisia kyseisessä kohteessa. Liittyen valituksessa vaadittuun äänenvaimentimien käyttöön, on ympäristöluvan lupamääräyksessä 7 kirjattu, että aseissa tulee mahdollisuuksien mukaan käyttää äänenvaimentimia, jos se on teknisesti mahdollista. Toiminnanharjoittajan mukaan myös radalla suositellaan äänenvaimentimien käyttöä niillä aseilla, joilla se on mahdollista. Toiminnanharjoittajan arvion mukaan tällaisten aseiden käyttäjistä noin $\frac{3}{4}$ käyttää äänenvaimentimia. Ehdotonta vaatimusta äänenvaimentimen käytölle ei ole katsottu tarpeelliseksi asettaa. Ympäristöministeriön julkaisun ”Paras

käyttökelpoinen tekniikka – ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta” mukaan myös useimmat kilpailusäännöt kieltävät äänenvaimentimien käytön.

Ympäristöluvan lupamääräyksessä 9 on määrätty, että ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa edellyttää melutason mittaamista. Melumittauksia ei ole katsottu tarpeelliseksi tietyin määräajoin. Toisaalta annettu lupamääräys ei myöskään estä valvontaviranomaista edellyttämästä toiminnalta säännöllisiäkin melumittauksia, jos se katsotaan tarpeelliseksi. Yksittäisen melumittauksen edustavuus on suhteellisen vaatimatonta ja pitkälläkin mittaussarjoilla voidaan saada suuria vaihteluvälejä. Lupamääräyksellä on kuitenkin vielä erikseen tuotu esille toiminnanharjoittajan velvollisuutta tarvittaessa teettää melumittaukset. Melumittaukset on määrätty tehtäväksi tarpeen mukaan ympäristönsuojeluviranomaisen erillisestä kehotuksesta. Tällöin tarvittavat melumittaukset voidaan määrittää tilanteen mukaan.

Radalta on käytössä maaperänäytetuloksia vuodesta 2008. Tänä aikana ei tuloksissa ole ollut suurempia muutoksia, vaan haitallisten aineiden määrät ovat pysyneet varsin tasaisena. Koska Kolkkisten rata ei sijaitse pohjavesialueella ja on muutenkin varsin kuivalla ja kallioisella alueella, vesinäytteiden ottaminen säännöllisesti ei välttämättä edes onnistu ja kevään sulamisvedet tuovat vääristymää mittauservoihin. Toukokuun lopussa 2021 otetussa pintavesinäytteessä lyijyn määrä on vähän koholla: 16 µg/l (liukoinen pitoisuus), mutta jos huomioidaan sekoittumiskerroin 0,01*, niin suhteutettu arvo on 0,16 µg/l (sallittu 7,2 µg/l) ja muut mitatut haitta-aineet huomattavasti rajojen alapuolella. Pinta- ja pohjavedet virtaavat eri suuntaan kuin missä naapurin lähin kaivo on.

Ympäristölupahakemukseen on liitetty Ympäristöministeriön julkaisun ”Paras käyttökelpoinen tekniikka – ampumaratojen ympäristövaikutusten hallinta” mukaan tehty haitta-aineiden hallinnan tarvearviointi, joka on määritelty kohtalaiseksi sekä pinta- ja pohjavesiriskiarvioinnit, jotka ovat määritelty pieniksi. Valittajien vaatiman laajuisen tutkimussuunnitelman teko on ylimitoitettu toimenpide tässä kohteessa. Ympäristöviranomainen voi määrätä kokeita tehtäväksi tarpeen mukaa, kuten lupamääräyksessä 9 todetaan melun osalta.

Erilaiset ympäristöolosuhteet, kuten mm. millainen maaperä on, sen vedenläpäisevyys ja pH sekä sademäärä, vaikuttavat merkittävästi luotien ja haulien rapautumiseen sekä haitta-aineiden kulkeutumiseen. Luotiaseradoilla kohonneita haitta-ainepitoisuuksia todetaan pääsääntöisesti vain rata-alueen pintakerroksessa, taustavalleissa ja taulujen edustoilla. Haulikkoammunnassa kohonneita haitta-ainepitoisuuksia on pääsääntöisesti rata-alueen pintakerroksessa, minne haulit laskeutuvat, mutta tulee kuitenkin huomioida myös maaleina käytettävien kiekkojen aiheuttama ympäristön roskaantuminen. Savikiekot koostuvat pääosin kalkista ja kivihiilitervasta, joka sisältää korkeita PAH-yhdistepitoisuuksia (massasta noin 0,2...2,5 % on PAH-yhdisteitä). Näiden liukoisuus on kuitenkin heikkoa, eli yhdisteet pysyvät pääosin sitoutuneena kiekkomateriaaliin.

Liedon kunnan ympäristöterveydenhuolto (Pöytyän kunnan terveydensuojeluviranomainen) on ilmoittanut, että se ei anna asiassa vastinetta.

Pöytyän kunnanhallitus toteaa vastineenaan, että valitus tulee hylätä perusteettomana.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut vastineessaan muun muassa seuraavaa.

Kolkkisten ampumaradan nykyistä ja luvan mukaista laukausmäärää 30 000 l/a ja sen lisäämistä 10 000 l/a ei voi pitää vähäisenä ampumamääränä, ottaen huomioon, että ampumatoiminta radalla keskittyy touko-syyskuulle. Ampulajeista melun kannalta erityisen häiritseviä ovat hirvikivääri-, luodikko- ja haulikkoammunta.

Ympäristöluvan määräyksissä 1–3 on määritelty ajallisesti, milloin ampumatoiminta on radalla sallittua. Ampumaradan ampuma-aikaa on rajoitettu lupamääräyksessä 2a hirvi- ja luodikkoradan meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumiseen saakka. Lupamääräyksessä 3 todetaan, että aktiivisinta ampumatoiminta on touko-syyskuussa. Ympäristölupa mahdollistaa ajallisesti hyvin laajasti ampumatoiminnan radalla loppukevästä alkusyksyyn. Ampumamelun häiritsevyyden ja riittävän meluntorjunnan tarpeen arvioinnin kannalta on merkityksellistä huomioida se, että radan ampumatoiminnan (melutapahtumien) ilmoitetaan olevan radalla aktiivisinta samaan aikaan, kun ihmisillä on yleensä tarve viettää aikaa ulkona tai pitää ikkunoita auki.

Lupamääräys 7 sisältää ampumameluhaitan rajoittamisen ja valvonnan kannalta useita epäselvyyksiä. Lupamääräys ei yksiselitteisesti kuvaa sitä, mitä melusuuretta lupamääräyksessä melutasoilla 60 dB ja 65 dB tarkoitetaan. Käytettävä melusuure on lupamääräyksessä aina erittäin tärkeä mainita. Melusuureet ekvivalenttiäänitaso L_{Aeq} (60 dB ja 65 dB) ja maksimiäänitaso L_{AImax} (60 dB ja 65 dB) kuvaavat meluhaittaa hyvin eri tavoin. Ekvivalenttiäänitaso kuvaa tietyn ajanjakson keskiäänitasoa. Ampumaratatoiminnan aiheuttamaa melua arvioidaan pääosin säädöksen (53/1997) mukaisella L_{AImax} -tasolla, joka kuvaa yksittäisen ampumatapahtuman impulssimaisuutta painottavaa melutapahtumaa.

Lupamääräyksessä 7 on viitattu valtioneuvoston päätökseen ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista (VNp 53/1997), joten lupamääräyksessä esitetyillä 60 dB ja 65 dB arvoilla voidaan tarkoittaa melun suuretta L_{AImax} (60 dB ja 65 dB), mutta tämä jää epäselväksi. Lupamääräyksessä 7 ei ole myöskään tuotu esille sitä, että ampumamelu on impulssimaista melua. Ympäristöluvan perusteluissa olisi tullut huomioida tarkemmin ampumatoiminnasta aiheutuva impulssimainen meluhaitta. Ampumatoimintaan liittyvä impulssimaisen melun on todettu olevan häiritsevämpää kuin ei impulssimaisen melun ja sen vuoksi myös VNp 53/1997 mukaan ampumamelun haittaa arvioitaessa mitataan melua impulssipainotuksella.

Lupamääräyksessä 7 esitetyt melutasot on annettu tavoitteellisena, eikä toiminnanharjoittajaa sitovina lupamääräyksinä: ”melutasot tulee pyrkiä pitämään”. Lupamääräystä ei voida käytännössä valvoa riittävästi, koska se ei sido toiminnanharjoittajaa mitenkään ja melutason ylittäminen on täysin ympäristöluvan mukaista. Myöskään ajallisesti melun tavoitetason saavuttamista ei ole ympäristöluvassa määritelty. Ympäristöluvan tulee aina sisältää riittävät määräykset toiminnasta aiheutuvien ympäristöhaittojen seuraamiseksi ja toiminnan ympäristöluvan mukaisuuden valvomiseksi. Kolkkisten ampumaratatoiminnasta aiheutuu ympäristöön meluhaittaa, joka edellyttäisi riittävää meluhaitan seurantasuunnitelmaa ja sen mukaista toiminnan seurantaa ja kehittämistä. Lupamääräykset tulee asettaa meluhaitan osalta yksiselitteisinä raja-arvoina. Melun raja-arvot johdetaan ympäristöluvissa pääsääntöisesti melutason ohjearvoista. Ohjearvoista johdetuista melun raja-arvoista voidaan toki poiketa perustellusta syystä.

Kolkkisten ampumaradan ympäristöluvassa ei ole ohjearvoista johdetuista raja-arvoista poikkeamista perusteltu riittävästi. Meluhaitalle asetettu tavoitearvo on toki mahdollista antaa pitkän ajan meluntorjunnan kehittämisen tavoitteena, mutta yksinään tavoitearvo on riittämätön meluhaitan toteamisen ja valvonnan kannalta. Kolkkisten ampumaradan ympäristöluvassa meluhaitalle ei ole esitetty selkeää raja-arvoa, jota voitaisiin valvoa.

Asiassa olisi arvioitava, onko pääosin touko-syyskuuhun keskittyvä ampumaratatoiminta, jossa vuotuinen ampumamäärä on noin 40 000 laukasta/a niin vähäistä, että laukausmäärän vuoksi on olemassa perusteet poiketa melun VNP 53/1997 mukaisten ohjearvojen mukaisista raja-arvoista L_{AImax} 65 dB asuinalueilla ja L_{AImax} 60 dB loma-asumisalueilla. Edelleen yksistään häiriintyvien kohteiden lukumäärä ei voi perustella tällaista poikkeamaa. Edelleen olisi arvioitava, ovatko lupamääräyksen 7 perusteissa todetut taloudelliset syyt riittävä peruste olla vaatimatta toiminnalta riittäviä meluntorjuntatoimia ja onko perusteluissa esitetty melun maksimitason L_{AImax} ylitys 1–3 dB pieni ja hyväksyttävissä oleva. Melutaso on logaritminen suure ja 3 dB nousu melutasossa tarkoittaa äänienergian kaksinkertaistumista.

Hakemuksessa esitetyn maaperäaineiston ja pintavesinäytteiden ympäristölaatumormi (sallittu enimmäispitoisuus) sisämaan pintavesille on lyijyn osalta 14 µg/l. Näyte on otettu ojasta eikä kyse ole laitoksen jätevesipäästöstä, jossa voitaisiin huomioida laimeneminen vesistöissä, vaan pitoisuus on todettu virtaavassa vedessä, jossa laimeneminen on jo tapahtunut.

Käytettävissä olevien tietojen perusteella maaperän pilaantuneisuutta ja puhdistustarvetta ei ole tutkittu, joten maaperän pilaantuneisuutta tai puhdistustarvetta ei pystytä arvioimaan. Haulien leviäminen lupa-alueen ulkopuolelle on estettävä, maaperän tila ja puhdistustarve selvitettävä.

Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistys, Pöytyän Seudun Reserviläiset ry ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry (luvan hakijat) ovat todenneet valituksesta ja vastineista muun muassa seuraavaa.

Valitus

Toiminnanharjoittajan tiedossa ei ole ollut valituksia ampumaratatoiminnan melusta ennen ympäristöluvan hakemisesta aiheutuneita valituksia.

Toiminnanharjoittaja on useita kertoja ympäristölupaprosessin aikana tuonut esiin halunsa uusien vuokrasopimuksen tai neuvotella maa-alueen ostamisesta siten, että nyt arvioitu haulien leviämialue tulee paremmin huomioiduksi. Asiasta ei ole kuitenkaan päästy maanomistajan kanssa yhteisymmärrykseen. Neuvotteluja asiasta yritetään kuitenkin yhä saada aikaan. Vuokrasopimus on ympäristölupaprosessista erillinen asia eikä niitä tule sekoittaa keskenään.

Ampumaradan pääasialliset käyttäjät ovat hakijayhdistysten jäseniä. Radan käyttöä ei ole mahdollista rajoittaa käyttäjän asuinpaikan perusteella.

Jo aiemmassa ympäristölupahakemuksessa (30.6.2021) on esitetty sama BAT-oppaan mukainen teoreettinen haulien leviämialue kuin vuoden 2023 hakemuksessa. Haulien leviämialuetta ei ole aiemmin toimintahistorian aikana tarkemmin selvitetty, joten kokonaisuudessaan vuokratun alueen rajojen riittävyttä ei ole voitu arvioida. Vuokrasopimuksessa ei ole asetettu ehtoja haulien leviämisen estämisestä. Ympäristölupahakemuksessa haulien leviämialueen suuntaa antavassa tarkastelussa on käytetty ampumaratojen BAT-oppaan mukaista sapluunaa, joka perustuu oletukselle, että hauli voi lentää jopa 100 metriä per 1 mm. Olettama pitää karkeasti paikkansa optimaalisessa ampumakulmassa, mutta todellisuudessa haulikkolajeissa ampumakulmat ovat huomattavasti tätä pienempiä. BAT-oppaan sapluunamalli ei huomioi puuston torjuvaa vaikutusta, maaston muotoja eikä optimaalista pienempää ampumakulmaa. BAT-oppaan sapluunamallit siis tyypillisesti yliarvioivat haulien leviämialuetta.

Pintavesinäytteenoton perusteella valtioneuvoston asetuksessa (1022/2006) määritetty ympäristölaatu normi ei ylity. Pintavesinäytteenoton tulosta on verrattu sisävesien pintavesille asetettuun ympäristölaatu normiin. Pintavedellä asetuksessa tarkoitetaan vesilain (587/2011) määritelmän mukaista vesistöä. Ympäristölaatu normiin vertaaminen on suuntaa antavaa, sillä näytepiste sijaitsee ojassa ja lähimpään vesistöön on noin 2 km matka. Ojasta otetuille vesinäytteille ei ole edellä mainitun kaltaisia selkeitä vertailuarvoja. Kyseinen ympäristölaatu normi on annettu biosaatavalle pitoisuudelle, joka on näytteenoton tulosten perusteella laskettu. Tulosten perusteella biosaatavat pitoisuudet ovat hyvin pieniä ja ympäristölaatu normi ei ylity.

Kolkkisten ampumaradan tutkimustarpeen arviointi, näytteenotto, riskinarviointi sekä esitys tarkkailusta on tehty ampumaratojen BAT-oppaan mukaisesti huomioiden hakemuksessa esitetty mahdollinen laukausmäärän lisääntyminen. Hakemuksessa ja hakemuksen liitteissä on tarkasteltu ympäristöolosuhteita ja haitta-aineiden mahdollisia riskejä. Tiivistetysti toiminnan ei ole arvioitu muodostavan riskiä pintavesille tai pohjavesille kapasiteetin noston jälkeenkään.

Valituksessa esiin nostettu kuva pintavesistä on virtaussuuntamerkintöineen julkisten kartta-aineistojen mukainen. Pintavesien näytteenottopiste on suunniteltu maastokäynnin perusteella sellaisesta kohdasta, josta pintavedet purkautuvat rata-alueen ulkopuolelle sellaisesta pisteestä, jossa on edes ajoittain virtaavaa vettä. Pistooliradan metsäojassa ei pääsääntöisesti ole vettä, saati sitten, että se virtaisi selkeästi mihinkään suuntaan. Pintavesinäytteenotto tulee suorittaa virtaavasta vedestä. Mikäli pistooliradan metsäojasta purkautuu vettä, purkaa se pelto-ojiin ja pelto-ojia pitkin kartta-aineiston (Suomen metsäkeskuksen pintavesien virtausmalli -aineisto) perusteella kohti luodetta. Näytteenoton on suorittanut sertifioitu näytteenottaja ja tulokset on analysoitu akkreditoituihin menetelmin.

Ampumarata ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Mitä tulee ampumaradan alueella mahdollisesti muodostuvaan pohjaveteen, ampumarata-alueella kallio on melko pinnassa ja paikoitellen näkyvissä. Rata-alueella mahdollisesti syntyvä, todennäköisesti hyvin vähäinen pohjavesi, virtaa todennäköisesti lähellä maanpintaa ja purkautuu viereiselle pellolle, joka on maaperäaineiston perusteella savea. Tyypillisesti pinnallisten pohjavesimuodostumien vedet virtaavat pintavesien kanssa samaan suuntaan eli tässä tapauksessa luoteeseen. Joka tapauksessa ampumaratakiinteistön ja asuinrakennusten välissä oleva savikkoalue todennäköisesti pidättää vettä melko tehokkaasti ja tällä alueella mahdollinen pohjaveden muodostuminen on pientä ja erittäin hidasta. Näiden tietojen valossa ampumaradalta ei kulje vesiä [REDACTED] kiinteistölle eikä siten aiheudu vaikutuksia kyseisen kiinteistön talousvesikaivolle. Nämä samat tiedot on esitetty ympäristölupahakemuksessa, joten ne ovat olleet tiedossa lupaharkintaa tehtäessä.

Lupaharkinta on tapauskohtaista eikä siten toisen ampumaradan käyttöaikojen vaatiminen ole perusteltua.

Lupamääräyksessä 3 annetut ratakohtaiset laukausmäärärajat ohjaavat selkeästi toimintaa ja laukausten jakautumista. Kyseisessä lupamääräyksessä on sallittu laukausmäärän lisääntyminen nimenomaan niillä radoilla, joilla ampumaratamelun ohjearvotasot eivät ylity; pistoolirata, pienoiskiväärirata ja pienoishirvirata. Haulikkoradalle on asetettu hieman toimintahistorian aikaista keskiarvoa pienempi laukausmäärä ja kivääri- /luodikkoradalle hieman keskiarvoa suurempi, kuitenkin pienempi kuin vuonna 2022 toteutunut laukausmäärä.

Jo hakemuksessa oli esitetty aiempaan nähden huomattavasti rajoitettuja käyttöaikoja melukuormituksen pienentämiseksi. Lupapäätöksessä viranomaisen tiukensi käyttöaikoja entisestään. Toiminnanharjoittaja on siis pyrkinyt huomioimaan naapuruston jo lupahakemuksessaan. Rajoituksia on tehty BAT-oppaan suositusten mukaisesti.

Muutoksenhakijat eivät ole radan käyttöaikoja koskevissa vaatimuksissaan huomioineet lainkaan ratoja, joiden toiminnasta ei aiheudu VNp 53/1997 mukaisten melun ohjearvotasojen ylityksiä (pionoishirvi-, pienoiskivääri- ja pistoolirata). Melun ohjearvotasojen alittuessa ei ole perusteita vaatia niin

tiukkoja käyttöaika-rajauksia. Valituksessa ei ole myöskään huomioitu hirvi-/kivääriradalle esitettyjen ja lupapäätöksessä edellytettyjen meluntorjuntatoimenpiteiden vaikutuksia.

Valituksessa on vedottu BAT-oppaassa haitta-aineiden hallintakeinona kuvattuun taustavallien seulontaan ja sen tiheyteen. Valituksessa on kuitenkin jätetty huomioimatta, että BAT-oppaan mukaan tarvittavat toimenpiteet perustuvat riskiperusteiseen arviointiin. Kolkkien ampumarata sijoittuu riskinhallintatasoltaan tasoon 1 – perustaso. Kyseisen tason radoilta ei lähtökohtaisesti ole tarpeen edellyttää kuvattua laisaa toimenpiteitä. Taustavallien seulonnalle ei siis ole riskiperusteista tarvetta. Lisäksi toiminnanharjoittaja huomauttaa, että ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaisesti lupamääräyksissä ei saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa.

Pienoiskivääriradan ja pienoishirviradan melua ei ole mallinnettu ympäristömeluselvityksessä ratojen pienen meluvaikutuksen vuoksi. Vastineessa on esitetty avoimen maaston melusapluunoihin perustuvat kuvat melun leviämisestä kyseisillä radoilla. Vastineen mukaan kuvista on havaittavissa, että toiminta pienoishirviradalla tai pienoiskivääriradalla ei ylitä VNp 53/1997 mukaisia melun ohjearvoja. Sapluunat ovat nimensä mukaisesti avoimen maaston sapluunoita eli ne eivät huomioi rakenteiden, maaston, puuston ja kasvillisuuden vaikutusta melun leviämiseen. Käytännössä siis melun leviämisalueet ovat todennäköisesti vielä pienemmät, kuin kuvissa esitetyt alueet ovat.

Muutoksenhakija on virheellisesti sekoittanut pistooliampumisen ja Kolkkien radalla harjoitetun SRA-toimintaan kuuluvan harjoittelutavan luullen myös radalla ammutun sarjatulta. Kolkkien ampumaradalla aiemmin tapahtunut SRA-toimintaan kuuluva harjoittelutapa on tapahtunut kivääriradalla kivääreillä kertatulena. Toiminnanharjoittaja on kieltänyt toistaiseksi kyseisenlaisella tavalla järjestetyn häiritsevänä koetun toiminnan 17.2.2023.

Lainsäädännön mukaan ainoastaan jätteen käsittelytoiminnalla ja maa-aineksen ottotoiminnalla voidaan asettaa sellaisia vakuuksia, joilla varaudutaan toiminnan mahdolliseen lopettamiseen ja siitä aiheutuviin kustannuksiin.

ELY-keskuksen vastine

Valituksenalaisessa lupapäätöksessä on merkittävästi rajoitettu ratojen käyttöaikoja kesäaikaan. Erityisesti on rajoitettu hirvi-/luodikkoradan ja haulikkoradan käyttöaikoja koskien nimenomaan tyypillistä kesäloma-aikaa.

Valituksenalaisen lupapäätöksen lupamääräyksessä 7 on viitattu nimenomaan VNp 53/1997 mukaisiin ohjearvotasoihin. Siten toiminnanharjoittajan näkökulmasta melusuure on riittävästi selvillä. VNp 53/1997 mukaiset ohjearvot ovat nimenomaan ohjearvot. Ne on mahdollista asettaa tavoitteellisina ja näin on tehty myös muilla ampumaradoilla.

Puolustusvoimien ampumaratojen ja pienikaliiperisten aseiden ympäristömelun arviointiohjeessa (2022) on todettu, että lukuisissa tutkimuksissa on osoitettu I-aikapainotuksen sopimattomuus impulssimaisten äänien äänekkyyden ja häiritsevyyden arviointiin. Täten L_{AImax} -suure ampumamelunarvioinnissa on puutteellinen ja tämän vuoksi radalle on myös määritetty vuositaso L_{Rden} , jossa on standardissa (ISO 1996-1) määritetty impulssikorjaus. Täten ainakin hakemusasiakirjoissa on toiminnan melun impulssimaisuus huomioitu.

Valituksenalaisessa lupapäätöksessä Kolkkisten ampumaradalle on edellytetty toteutettavan meluntorjuntatoimenpiteitä tietyssä aikataulussa. Tämä yhdessä käyttöaikojen ja laukausmäärän rajoittamisen kanssa on BAT-oppaan mukaista kyseiselle ampumaradalle soveltuva melunhallintaa. Varsinais-Suomen ELY-keskus ei ole huomionnut lausunnossaan, että valituksenalaisessa lupapäätöksessä sallitusta maksimilaukausmäärästä yli puolet (22 500 laukausta) on kohdistettu radoille, joiden toiminnasta ei aiheudu VNp 53/1997 mukaisten ohjearvotasojen ylityksiä.

Kolkkisten ampumaradalla niille lajiradoilla, joilla ohjearvotasojen alittamiseen vaadittavat meluntorjunnan kustannukset olisivat kohtuuttomia, on asetettu muihin lajiratoihin nähden rajoitetummat käyttöajat. BAT-oppaan mukaisesti tämä on kyseisille lajiradoille soveltuva toissijainen toimenpide, mikäli rakenteellinen meluntorjunta ei ole käytännössä mahdollista. Siten ohjearvoista poikkeamiselle on perusteltu syy.

Lyijyn osalta ympäristölaatumnormi on asetettu biosaatavalle pitoisuudelle (Vna 1022/2006, Ympäristöministeriön raportteja 19/2018). Kolkkisten ampumaradan ojasta otetussa vesinäytteessä biosaatavan lyijyn pitoisuus oli 1,4 µg/l. Tämä jää huomattavasti alle sisämaan pintavesille asetetun sallitun enimmäispitoisuuden. Kuten ELY-keskus vastineessaan toteaa, on näyte otettu ojasta, ei vesistöstä.

Valittajat ovat antaneet vastaselityksen. Vastaselityksessä on muun ohella todettu, että maanomistaja on purkanut molemmat vuokrasopimukset, koska toiminnanharjoittaja ei ole noudattanut vuokrasopimuksen ehtoja.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

Hallinto-oikeus valituksen enemmälti hyläten muuttaa lupamääräyksiä 2, 3, 8 ja 9 siten, että hirvi- ja luodikkoradalla ei saa harjoittaa ampumatoimintaa ennen meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumista, haulikkoradan käyttöä on rajoitettu ja hirvi- ja luodikkoratojen meluntorjuntatoimenpiteiden riittävyyttä on seurattava mittaamalla melua. Muutetut lupamääräykset kuuluvat seuraavasti (*muutokset kursivilla*).

2. Hirvi-/luodikkoradalla ampumatoimintaa saa harjoittaa seuraavasti:

(*poistettu tekstiä*)

b) Käyttöajat meluntorjuntatoimenpiteiden valmistumisen jälkeen:

maanantaista perjantaihin klo 10–20
 lauantaisin klo 10–18
 sunnuntaisin klo 12–16
 kesäkuussa sunnuntaisin ei ampumista
 kesätauko heinäkuu

3. Haulikkoradalla ampumatoimintaa saa harjoittaa seuraavasti:

Käyttö sallittu huhti-kesäkuussa ja elo-lokakuussa *kahtena päivässä viikossa maanantain ja torstain välisenä aikana klo 17–20.*
 kesätauko juhannusaatosta heinäkuun loppuun.

Ammunta on kielletty arki- ja juhlapyhinä (uudenvuodenpäivä, loppiainen, pitkäperjantai, lankalauantai, pääsiäispäivä, toinen pääsiäispäivä, vappuaatto, vappupäivä, helatorstai, helluntai, juhannusaatto, juhannuspäivä, pyhäinpäivä, Suomen itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä, tapaninpäivä ja uudenvuodenaatto).

Ampumaradalla saa vuodessa ampua enintään 40 000 laukausta jaettuna seuraavasti: Hirvikivääri/ luodikko 11 000, haulikko 6 500, pistoolirata 11 000, pienoishirvirata 4 000 ja pienoiskiväärirata 7 500. Toiminnan arvioidaan jatkossakin olevan aktiivisinta touko-syyskuussa.

8. Hirvi-/luodikkoradan 75 ja 100 metrin etäisyydellä olevat katokset tulee eristää 31.3.2025 mennessä. Suunnitelmat ampumakatosten muutostöistä tulee esittää valvontaviranomaiselle vähintään kolme kuukautta ennen rakentamiseen ryhtymistä.

(poistettu tekstiä)

9. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa edellyttää toiminnanharjoittajalta melutason mittaamista meluarvojen selvittämiseksi. Melumittaukset tulee tehdä ympäristöministeriön ohjeen Ympäristömelun mittaaminen, ohje 1/1995 mukaisesti.

Lupamääräyksen 8. mukaisten hirvi- ja luodikkoratojen meluntorjuntatoimenpiteiden riittävyyttä on seurattava niiden valmistuttua mittaamalla kertaluontoisesti melua (L_{Amax}) melun leviämisen kannalta alttiiden häiriintyvien kohteiden oleskelualueella. Mittaus on tehtävä kuukauden kuluessa siitä, kun radat on otettu käyttöön.

Melumittaussuunnitelma on toimitettava toimivaltaiselle viranomaiselle viimeistään kaksi viikkoa ennen mittausten suorittamista.

Mittaus on tehtävä noudattaen ympäristöministeriön ohjetta ampumaratamelun mittaamisesta (Ympäristöministeriö, ympäristöopas 61/1999). Mittauksen tekijän on oltava sertifioitu melumittaaja, tai mittajaan asiantuntemus on osoitettava muulla tavoin.

Perustelut

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulain 6 §:n mukaan toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista, ympäristöriskeistä ja niiden hallinnasta sekä haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista (*selvilläolovelvollisuus*).

Ympäristönsuojelulain 11 §:n 1 momentin mukaan ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttava toiminta on mahdollisuuksien mukaan sijoitettava siten, että toiminnasta ei aiheudu pilaantumista tai sen vaaraa ja pilaantuminen voidaan ehkäistä. Saman pykälän 2 momentin mukaan toiminnan sijoituspaikan soveltuvuutta arvioitaessa on otettava huomioon toiminnan: 1) luonne, kesto, ajankohta ja vaikutusten merkittävyys sekä pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski; 2) vaikutusalueen herkkyys ympäristön pilaantumiselle; 3) merkitys elinympäristön terveellisyyden, ja viihtyisyyden kannalta; 4) sijoituspaikan ja vaikutusalueen nykyinen ja oikeusvaikutteisen kaavan osoittama käyttötarkoitus; 5) muut mahdolliset sijoituspaikat alueella.

Ympäristönsuojelulain 48 §:n 1 momentin mukaan lupaviranomaisen on tutkittava ympäristöluvan myöntämisen edellytykset ja otettava huomioon asiassa annetut lausunnot ja tehdyt muistutukset ja mielipiteet. Lupaviranomaisen on muutoinkin otettava huomioon, mitä yleisen ja yksityisen edun turvaamiseksi säädetään. Pykälän 2 momentin mukaan ympäristölupa on myönnettävä, jos toiminta täyttää tämän lain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen säännösten vaatimukset.

Ympäristönsuojelulain 49 §:n mukaan ympäristöluvan myöntäminen edellyttää, ettei toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, aiheudu yksinään tai yhdessä muiden toimintojen kanssa 1) terveyshaittaa, 2) merkittävää muuta 5 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua seurausta tai sen vaaraa, 3) 16–18 §:ssä kiellettyä seurausta, 4) erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, 5) eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta - -.

Ympäristönsuojelulain 52 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset 1) päästöistä, päästöraja-arvoista, päästöjen ehkäisemisestä ja rajoittamisesta sekä päästöpaikan sijainnista, 2) maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemisestä, 3) jätteistä sekä niiden määrän ja haitallisuuden vähentämisestä, 4) toimista häiriö- ja muissa poikkeuksellisissa tilanteissa, 5) toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista ja 6) muista toimista, joilla ehkäistään tai vähennetään ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa.

Saman pykälän 3 momentin mukaan lupamääräyksiä annettaessa on otettava huomioon toiminnan luonne, sen alueen ominaisuudet, jolla toiminnan vaikutus ilmenee, toiminnan vaikutus ympäristöön kokonaisuutena, ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoitettujen toimien merkitys ympäristön kokonaisuuden kannalta sekä tekniset ja taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa nämä toimet. Päästöraja-arvoa sekä päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan. Lupamääräyksissä ei kuitenkaan saa velvoittaa käyttämään vain tiettyä tekniikkaa. Lisäksi on tarpeen mukaan otettava huomioon energian ja materiaalien käytön tehokkuus sekä varautuminen onnettomuuksien ehkäisemiseen ja niiden seurausten rajoittamiseen.

Ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan tarkkailun toteuttamiseksi luvassa on määrättävä mittausmenetelmistä ja mittausten tiheydestä. Luvassa on myös määrättävä siitä, miten seurannan ja tarkkailun tulokset arvioidaan ja miten tulokset toimitetaan valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittaja voidaan määrätä antamaan valvontaa varten myös muita tarpeellisia tietoja.

Eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.

Ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (53/1997) 2 §:n 1 momentin mukaan ampumaradan aiheuttamien meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi on ohjeena, että melutaso ei saa ylittää A-painotettuna enimmäistasona impulssi- L_{AImax} määritettynä asumiseen käytettävillä alueilla 65 dB ja loma-asumiseen käytettävillä alueilla 60 dB.

Mainitun päätöksen 3 §:n mukaan ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit, sekä 2 §:ssä tarkoitettun alueen todellinen tai suunniteltu käyttö ja merkitys.

Asiassa saatu selvitys

Ympäristölupahakemus koskee Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistyksen, Pöytyän Seudun Reserviläiset ry:n ja Kyrön Seudun Reserviupseerit ry:n olemassa olevan Kolkkisten ampumaradan toimintaa. Ampumaratatoiminta sijaitsee Pöytyän kunnassa Kolkkisten kylässä kiinteistöllä Kyöstitä 636-414-1-107. Kiinteistö on yksityisomistuksessa ja ampumaratatoimintaa on harjoitettu vuokrasopimuksen nojalla. Asiassa saadun selvityksen mukaan vuokrasopimus on sittemmin purettu.

Nykytuotoinen toiminta ampumaradalla on alkanut arviolta vuonna 1982, mutta ampumapaikka on perustettu alun perin arviolta 1950-luvulla. Ampumaradalla ei ole ollut aikaisempaa ympäristölupaa. Vaasan hallinto-oikeus on 30.6.2022 antamallaan päätöksellä 779/2022 kumonnut ampumarataa koskevan Kosken T1 ympäristönsuojelulautakunnan ympäristölupapäätöksen (3.11.2021 § 43) ja palauttanut asian lautakunnalle uudelleen käsiteltäväksi. Korkein hallinto-oikeus ei päätöksellään H3363/2022, 21.11.2022 myöntänyt asiassa valituslupaa.

Alueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa. Ampumarata on merkitty Varsinais-Suomen maakuntakaavaan merkinnällä ea 214, erityistoimintojen alue, toimintana ampumarata. Ampumaradan ympäristö on kaavoitettu maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi.

Lähimmät häiriintyvät kohteet sijaitsevat noin 220 metrin etäisyydellä lounaassa (asuinrakennus), noin 330 metrin etäisyydellä lännessä (asuinrakennus), noin 900 metrin etäisyydellä pohjoisessa (vapaa-ajan asunto) ja noin 1,1 kilometrin etäisyydellä koillisessa (vapaa-ajan asunto). Ampumaradan läheisyydessä, reilun 200 metrin päässä pohjoisessa, sijaitsee yksityishenkilön omistama tuulivoimala. Radasta noin 600 metrin päässä luoteessa sijaitsee eläinsuoja.

Kolkkisten ampumaradalla on yhteensä viisi rataa: haulikkorata (skeet), pienoishirvirata, yhdistetty hirvi- ja luodikkorata, pistoolirata ja pienoiskiväärirata. Radalla on ollut myös erillinen luodikkorata, mutta sen toiminta on lopetettu hirviradan vallien korjauksen yhteydessä. Tämän jälkeen hirvirata on toiminut yhdistettynä hirvi- ja luodikkoratana. Sallitut laukausmäärät on ympäristöluvassa jaettu seuraavasti: Hirvikivääri/ luodikko 11 000 (9 175–12 907), haulikko 6 500 (5 057–8 580), pistoolirata 11 000 (3 848–8 600), pienoishirvirata 4 000 (2 500–3 867) ja pienoiskiväärirata 7 500 (850–5 000). (suluissa vuosina 1980–2022 toteutuneet laukausmäärät).

Vuotuinen laukausmäärä on ollut yhteensä noin 30 000 laukausta vuosina 1980–2022. Valituksenalainen päätös sallii 40 000 laukausta vuodessa.

Radan käyttö painottuu touko-syyskuun väliselle ajalle. Muina kuukausina käyttö on kokonaisuudessaan vähäisempää ja koostuu lähinnä pienoiskivääriradan ja pistooliradan käytöstä sekä kohdistuslaukauksista hirvi/luodikkoradalla.

Hirvi-/luodikkoradalla on 100 metrin ampumaetäisyydellä ampumasuoja, jonka etureunaa on äänieristetty ja lisäksi sivuille on tehty jatkoseiniä. 100 metrin ampumakatoksessa on kaksi ampumapaikkaa ja katoksen edessä on ampumavalli/-seinä, josta voi ampua korkeintaan viisi ampujaa lähinnä makuuasennosta. 75 metrin ampumasuoja on kevytrakenteinen, eristämätön suoja ja siellä on yksi ampumapaikka.

Pienoishirvi-, pienoiskivääri- ja pistooliradoilla ampuminen tapahtuu eristämättömistä katoksista. Pienoishirven ampumakatoksessa on yksi ampumapaikka, pienoiskivääriradan ampumakatoksessa 8 ampumapaikkaa, ja pistooliradan ampumakatoksessa 10 ampumapaikkaa.

Haulikkoradalla on yhteensä kahdeksan ampumapaikkaa, joista seitsemän puoliympyrän kaarella ja yksi keskellä rataa heitinkoppien välissä.

Kaikilla luotiaseradoilla on maa-aineksista rakennetut sivu- ja taustavallit, joita on paranneltu viimeksi vuonna 2006. Lisäksi pienoishirviradan taustavallia on korotettu alle 10 vuotta sitten. Pienoishirviradan taustavallin päällä on maa-aineksilla täytettyjä tynnyreitä varoitoimenpiteenä suojaamassa hirviradan liikkuvan hirven varastokatosta. Hirvi-/luodikkoradan taustavallissa on maa-aineksen päällä lisäksi autonrenkaita luotien kimmokevaaran pienentämiseksi.

Hakemukseen liitetyn meluselvityksen (HMMT Partners Oy, 15.7.2022) mukaan ampumaradan melun AI-enimmäisäänitaso $L_{A_{lmax}}$ ylittää Vnp 53/1997 mukaiset ampumaratamelun ohjearvot (asuinalueiden melun ohjearvo 65 dB, loma-asuntoalueiden ohjearvo 60 dB) lähimmillä vakituisilla ja loma-ajan asunnoilla. Ohjearvojen ylitykset aiheutuvat hirvi-/luodikkoradan ja haulikkoradan ampumatoiminnasta. Asuinkohteilla hirvi-/luodikkoradan toiminnasta aiheutuva melun ohjearvon ylitys on suurimmillaan 13 dB ja loma-asunto kohteilla 9 dB, haulikkoradalla vastaavat ylitykset ovat 7 dB ja 9 dB.

Pistooliradan osalta ohjearvot eivät ylity nykyisellä maksimissaan kaliiperin .32 pistoolien käytöllä. Pienoiskivääri- ja pienoishirviradoilla käytettävän kaliiperin .22 melu ei myöskään ylitä ohjearvoja.

Kivääriammunnan osalta meluntorjuntatoimenpiteiksi on toiminta-aikojen rajoitusten lisäksi määrätty kahden vuoden siirtymäajalla toteutettava ampumakatosten rakentaminen/eristäminen. Ampumakatosten parantamisen jälkeen hirvi-/luodikkoradan melu ylittää mallinnuksen mukaan asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon 65 dB vain kohteella [REDACTED] (ylitys 2–3 dB) ja loma-asumiseen käytettävien alueiden ohjearvon 60 dB vain kohteella [REDACTED] (ylitys 1 dB). Siirtymäajaksi kivääriammunnan toiminta-aikoja on rajoitettu luvassa muuten sallituista toiminta-ajoista. Haulikkoammunnan osalta ei ole määrätty teknisiä meluntorjuntatoimenpiteitä. Haulikkoammunnan meluntorjunta on katsottu kustannuksiltaan kohtuuttomaksi toimenpiteeksi ja haulikkoammunnan meluhaittaa on sen sijaan luvassa rajoitettu toiminta-aikoja rajaamalla. Luvassa määrätty melurajat ovat tavoitteellisia eivät sitovia.

Ampumaradan sijoituspaikka ei ole tärkeällä tai muullakaan vedenhankintaan soveltuvalla pohjavesialueella. Lähin pohjavesialue on noin 8,6 kilometrin päässä lounaassa sijaitseva Takaliston 2-luokan pohjavesialue. Ampumarata kuuluu Aurajoen keskiosan alueen valuma-alueeseen (28.002). Ampumarata-alueen etäisyys Aurajokeen on vajaa kaksi kilometriä. Lähimmät luonnonsuojelualueet ovat Haanvuoren luonnonsuojelualueet noin 1,6 kilometrin päässä luoteessa. Kyseessä on yksityismaiden luonnonsuojelualueet, jotka ovat luontotyyppejen tai lajien hoitoalueita.

Ampumaratakiinteistön pinta- ja pohjamaalajit ovat osittain kalliomaata ja osittain hiekkaa. Haulien teoreettinen leviämialue on lisäksi osittain hiekkamoreenia. Rata-alueen pintamaa on karkeaa maa-ainesta. Luontainen kasvillisuus on paikoin hyvin niukkaa, lähinnä matalaa heinikkoa. Pienoishirviradan välialueella kallio on pinnassa. Haulien leviämialueen kasvillisuus on runsaampaa; heinikkoa ja taimikkoa. Kauempana ampumapaikoista kasvaa myös runsaampaa ja korkeampaa puustoa.

Ampumaradan ratarakenteisiin kertyneiden haitta-aineiden määrää on arvioitu laskennallisesti toimintahistorian aikaisten laukausmääräarvioiden perusteella käyttäen keskivertopanosten tietoja. Tarkastelun perusteella Kolkkisten ampumaradan ratarakenteisiin on vuosien 1975–2020 aikana kertynyt arviolta noin 11 tonnia lyijyä, josta reilut puolet haulikkoradan rakenteisiin.

Alueen pintavedet virtaavat oja pitkin ja purkavat noin 2 kilometrin päässä Aurajokeen. Oja on melko syvä ja sen pohjalla virtaa vettä erityisesti ylivirtaamakausina. Kesällä oja on pääsääntöisesti kuiva. Haulien leviämialueen läpi virtaavasta ojasta on otettu yksi vesinäyte, josta on todettu kohonneita lyijypitoisuuksia.

Hakemuksen mukaan ampumaratakiinteistöllä mahdollisesti muodostuva pohjavesi virtaa hyvin todennäköisesti pintavesien tapaan luoteeseen sillä yleisesti pintaveden ja maanpinnan läheiset pohjavedet virtaavat samaan suuntaan. Ampumaratakiinteistöllä syntyvät pohjavedet purkavat luoteeseen viettävälle peltosavikolle. Savi johtaa huonosti vettä ja pohjaveden muodostuminen tällä alueella on todennäköisesti vähäistä. Hakemuksen mukaan edellä mainittujen tietojen perusteella ja huomioiden ampumaratatoiminnan haitta-aineiden äärimmäisen hidas kulkeutuminen, haitta-aineiden leviämisen riski Kolkkisten ampumaradalla on arvioitu pieneksi.

Oikeudellinen arvio

Asiassa on muutoksenhakijoiden valituksen johdosta arvioitavana, onko luvan hakijoille myönnetty ympäristölupa ensisijaisen vaatimuksen mukaisesti kumottava ympäristönsuojelulain vastaisena tai, onko siinä annettuja lupamääräyksiä muutettava valituksessa toissijaisesti esitettyllä tavalla. Esitettyjä vaatimuksia on perusteltu erityisesti toiminnasta aiheutuvilla meluhaitoilla sekä pohja- ja pintavesille aiheutuvalla pilaantumiskillillä.

Muutetut lupamääräykset ja luvan myöntämisedellytykset

Hakemukseen liitetyn meluselvityksen perusteella ampumamelu ylittää ampumaratojen aiheuttaman melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen mukaiset ohjearvot (L_{AImax}) häiriintyvissä kohteissa selvästi sekä haulikkoammunnan että kivääriammunnan osalta.

Melun ohjearvojen ylityksiä on lupahakemuksessa ja lupaharkinnassa perusteltu muun ohella ampumaratojen kansallisen BAT-selvityksen mukaisilla toiminta-aikojen rajoituksilla ja hirvi- ja luodikkoradan kahden vuoden siirtymäaikana tehtävillä meluntorjuntatoimenpiteillä. Hakemuksessa on esitetty, että BAT-selvityksen taulukon 10.1. mukaisesti Kolkkisten ampumaradan voitaisiin tulkita sijoittuvan kategoriaan, jossa melun ohjearvotason alittamisen varmistavien meluntorjuntarakenteiden sijasta tai niiden lisäksi voitaisiin rajoittaa toiminta-aikoja. Tällöin ohjearvojen ylityksiä voitaisiin sallia.

Ohjearvoista poikkeamisen mahdollistavien kriteerien osalta BAT-selvityksessä viitataan aikaisempaan AMPY-työryhmän oppaaseen (ympäristöministeriö 2012), jonka mukaan ohjearvojen tasoa tulisi uuden toiminnan osalta pitää lupahakemuksen hyväksyttävyyden pääasiallisena lähtökohtana. Rakennetuille radoille ohjearvoja sen sijaan voitaisiin pitää tavoitearvoina. Edelleen oppaassa todetaan, että poikkeaminen ohjearvoista vaatii selkeitä perusteluja. Sellaisina voitaisiin pitää erittäin vähäistä laukaussmäärää ja ampumatoiminnan ajallista sijoittumista niin, että sen aiheuttama häiriö ympäristössä on vähäistä. BAT-selvityksessä puolestaan todetaan, että tällaisena vuosittaisena laukaussmääränä voidaan pitää 10 000 laukausta, jolloin melusta ei katsota aiheutuvan terveys- tai merkittävää viihtyisyyshaittaa. Edellä mainituissa ampumaratojen ympäristönsuojelua koskevissa oppaissa esitetyt ohjeet ovat monelta osin tulkinnanvaraisia, eikä niitä tule soveltaa suoraan ympäristölupaharkinnassa ilman huolellista tapauskohtaista harkintaa.

Hirvi- ja luodikkoradan meluntorjuntatoimille on lupapäätöksessä myönnetty noin kahden vuoden siirtymäaika, jonka aikana noudatetaan rajoitetumpia toiminta-aikoja.

Melumallinnuksen mukaan hirvi- ja luodikkoradan meluntorjuntatoimenpiteiden jälkeen asuinalueiden ohjearvo 65 dB ylittyisi yhden valittajan kiinteistöllä (ylitys 2–3 dB) ja loma-asumiseen käytettävien alueiden ohjearvo 60 dB ylittyisi myös yhdellä kiinteistöllä (ylitys 1 dB).

Kun otetaan huomioon hirvi- ja luodikkoradalle myönnetty vuosittainen laukaussmäärä 11 000 laukausta, ennen meluntorjuntatoimenpiteitä sallitut toiminta-ajat erityisesti kesäaikaan huolimatta kesätausta ja se, että jopa 13 desibelin (L_{AImax}) suuruiset ohjearvojen ylitykset on sallittu vielä kahden vuoden ajan lupapäätöksen antamisesta, hallinto-oikeus katsoo, että hirvi- ja luodikkoradan toiminnasta ennen meluntorjuntatoimenpiteitä aiheutuu naapuruussuhdelain 17 §:n mukaista kohtuutonta rasitusta.

Toiminta on kuitenkin meluntorjuntatoimenpitein eli katokset eristämällä mahdollista järjestää niin, ettei kohtuutonta räsitystä aiheudu. Näin ollen hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräystä 2 siten, että hirvi- ja luodikkoradan toiminta on sallittu vasta toteutettujen meluntorjuntatoimenpiteiden jälkeen.

Kun otetaan erityisesti huomioon sallitut radan käyttöajat, mallinnuksen mukaiset melutasot meluntorjuntatoimien jälkeen sekä jäljempänä lupamääräyksen 9 mukainen melumittausmääräys, hirvi- ja luodikkoradan toiminnasta hallinto-oikeuden muuttamalla tavalla ei voida katsoa aiheutuvan sellaista haittaa, että lupa tulisi kumota.

Asiassa saadun selvityksen mukaan nyt käsiteltävänä olevassa luvassa sallittu haulikon laukausmäärä, 6 500, vastaa keskimääräistä vuosittaista tasoa. Haulikkoradan toiminta-aikaa on verrattuna palautettuun asiaan päätöksessä rajoitettu muun muassa siten, että toiminta on nyt sallittu ympärivuotisen toiminnan, pois lukien juhlapyhät, sijasta huhti-lokakuussa maanantaista torstaihin. Lisäksi on rajoitettu enemmän vuorokautisia toiminta-aikoja ja määrätty kesätauko.

Hallinto-oikeus on valittajien vaatimuksesta ratkaisuosasta ilmenevin tavoin edelleen rajoittanut merkittävästi lupamääräyksen 3 mukaisia haulikkoradan toiminta-aikoja valituksen toissijaisen vaatimuksen mukaisesti. Toiminnasta näin muutettuna ei huolimatta melutason ohjearvojen ylityksestä voida katsoa aiheutuvan sellaista haittaa, että lupa tulisi kumota.

Koska hallinto-oikeus on muuttanut lupamääräystä 2 siltä osin, kuin siinä on sallittu hirvi- ja luodikkoradan toiminta ennen meluntorjuntatoimenpiteitä, on lupamääräystä 8 muutettava vastaavasti.

Suunniteltujen ja suoritettavien meluntorjuntatoimenpiteiden vaikuttavuuden todentamisesta tai meluarvojen tarkkailusta ei valituksenalaisessa päätöksessä ole annettu riittävän yksiselitteisiä määräyksiä.

Hallinto-oikeus on siksi muuttanut lupamääräystä 9 siten, että hakemuksen ja lupapäätöksen mukaisten hirvi- ja luodikkoratojen meluntorjuntatoimenpiteiden riittävyttä on seurattava niiden valmistuttua kertaluontoisella melumittauksella.

Hallinto-oikeuden ratkaisuosasta ilmenevät muutokset lupapäätökseen ovat tarpeen sen varmistamiseksi, ettei toiminnasta aiheudu kohtuutonta räsitystä tai muuta luvan myöntämisen esteeksi katsottavaa ympäristön pilaantumista.

Valituksen hylkääminen ja valitusperusteista muutoin

Kun otetaan kokonaisuutena huomioon hallinto-oikeuden lupapäätökseen tekemät edellä esitetyt valituksessa toissijaisesti vaaditut muutokset, lupapäätöksessä ampuma-ajoista, laukausmäärästä ja ampumalajeista määrätty sekä eri ammuntojen melutasoista saatu selvitys, hakemuksen ja lupapäätöksen mukaisesta toiminnasta ei voida katsoa aiheutuvan sellaista

ympäristönsuojelulain 49 §:ssä ja naapuruussuhdelain 17 §:ssä tarkoitettua kohtuutonta räsitystä, että lupapäätös tulisi toiminnasta aiheutuvan melun vuoksi kumota tai sitä ampumalajien, laukausmäärien ja toiminta-aikojen osalta olisi tarvetta enemmän muuttaa.

Valituksessa on vaadittu, että melua koskevan lupamääräyksen 7 tulee olla velvoittava, eli melu ei saa ylittää VNp 53/1997:n mukaisia melutasoja.

Valtioneuvoston päätöksen mukaiset melutason ohjearvot eivät ole ympäristölupamenettelyssä oikeudellisesti sitovia. Ohjearvot osoittavat kuitenkin sen tason, jolla ympäristön viihtyisyys yleisesti ottaen voidaan turvata. Ohjearvon alittava melutaso ei kuitenkaan aina ole hyväksyttävissä, eikä toisaalta ohjearvon ylittyminen aina osoita melutasoa, josta aiheutuisi kohtuutonta viihtyisyyden alentumista tai terveyshaittaa. Vaikka melu ei ylittäisikään melun ohjearvoja, voidaan se silti kokea häiritsevänä. Ohjearvoja sovellettaessa on otettava huomioon muun muassa ampumaratatoiminnan luonne, kuten ampuma-ajat, laukausmäärät ja ampumalajit.

Edellä lausuttu huomioon ottaen lupamääräyksen 7 mukaisia melutasojen ohjearvoja voidaan pitää tavoitteellisena eikä määräystä ole tarpeen valituksessa esitetyin tavoin muuttaa, kun otetaan huomioon erityisesti toiminta-aikojen rajoitukset.

Ampumarata-alueen melun vaikutuspiirissä oleville kiinteistölle mahdollisesti suunnitteilla olevalle rakentamiselle, ei voida nyt asiassa saadun selvityksen perusteella antaa oikeudellista merkitystä melutason ohjearvojen ja luvan myöntämisen edellytyksiä arvioitaessa.

Valituksessa on vaadittu, että niin sanottu SRA-harjoittelu ampumaradalla tulee kieltää ympäristöluvassa/ lupamääräyksin. Asiassa saadun selvityksen perusteella lupaa ei ole haettu SRA-toimintaan, joten sitä ei ole myöskään voitu myöntää. Hallinto-oikeus katsoo, että SRA-harjoittelun erikseen kieltäminen ympäristöluvassa ei näin ollen ole tarpeen.

Valituksessa on vaadittu maaperän pilaantumisen selvittämistä ja toiminnanharjoittajan velvoittamista lupamääräyksin pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamiseen. Toiminnan lopettamista koskevista toimista ja alueen maaperän tilan selvittämisestä ja alueen kunnostamisesta toiminnan loputtua on annettu lupamääräykset 17 ja 18. Alueen säännöllisestä siivoamisesta hylsyjätteistä ja kiekkoista on määrätty lupamääräyksessä 13. Lupamääräyksessä 10 edellytetään luotien poistamista taustavalleista niiden muutostöiden yhteydessä. Hallinto-oikeus katsoo, että lupamääräykset maaperän tilan selvittämisestä ja pilaantuneiden maa-alueiden kunnostamisesta ovat riittäviä eikä lupapäätöstä ole siksi valituksen perusteella syytä kumota tai muuttaa.

Asiassa saadun selvityksen perusteella ei ole osoitettavissa, että haulien leviämisen alueen läpi virtaavan ojaveden laadusta aiheutuisi haittaa vastaanottavalle vesistölle. Lisäksi kun otetaan muuten huomioon asiassa saatu selvitys alueen maaperästä, pohjaveden muodostumisesta ja pintaveden

virtaussuunnista sekä ympäristöluvassa pilaantumisen ehkäisemiseksi annetut määräykset, hallinto-oikeus katsoo, että toiminnasta ei aiheudu sellaista pinta- ja pohjavesille aiheutuvaa kiellettyä seurausta, että lupapäätös tulisi siksi kumota tai toiminnan vaikutuksia pohja- ja pintavesille tulisi muutoin erikseen valituksessa esitetyin tavoin selvittää ja tarkkailla.

Valituksessa on vaadittu toiminnanharjoittajaa selvittämään läheisen rengaskaivon vedenlaatu. Asiakirjojen mukaan alueen pintavedet kulkeutuvat eri suuntaan kuin missä kiinteistön rengaskaivo on, ja samoin on arvoitu pohjavesien virtaussuunta. Hallinto-oikeus katsoo, että ampumaradan toiminnalla ei näin ollen ole vaikutusta kaivon veden laatuun. Vaatimus kaivoveden tutkimisesta on siksi hylättävä.

Valituksessa on vaadittu, että toiminnanharjoittajan tulee asettaa ennen luvan mukaisen toiminnan aloittamista vakuus. Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Muun luvanvaraisen toiminnan harjoittajan on asetettava vastaavasti vakuus, jos toiminnassa syntyy merkittäviä määriä jätteitä.

Kyseessä on ampumaratatoiminta, josta ei aiheudu merkittäviä määriä jätteitä. Vaatimus on siksi hylättävä.

Yhteenveto

Lupapäätöstä ei ole edellä mainittujen perustelujen takia syytä valituksessa esitetyin tavoin kokonaisuudessaan kumota tai enemmän muuttaa.

Hallinto-oikeus toteaa vielä selvyuden vuoksi, että ympäristölupa on päästölupa, eikä alueeseen kohdistuvan omistus- tai käyttöoikeuden puute ole sinänsä luvan myöntämisen este. Valituksessa esitetyillä ampumarata-alueen vuokrausta ja vuokrasopimusta koskevilla seikoilla tai vuokrasopimuksen väitetyllä tarkoituksella ei näin ollen ole merkitystä luvan myöntämisen edellytyksiä harkittaessa.

Nyt kysymyksessä olevassa asiassa ympäristölupapäätöksellä ei ole kuitenkaan myönnetty luvan hakijoille oikeutta ampumarata-alueeseen eikä kysymystä alueen hallinnasta voida ratkaista hallinto-oikeudessa.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Pöytyän kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen

julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen saa hakea muutosta.

Velvollisuus ilmoittaa päätöksen saamisesta

██████████ on viipymättä tämän päätöksen saatuaan ilmoitettava päätöksen tiedoksisaannista yhteisen kirjelmän allekirjoittaneille.

Ilmoitusvelvollinen on velvollinen korvaamaan ilmoittamatta jättämisestä aiheutuneen vahingon sikäli kuin se laiminlyönnin laatuun tai muihin olosuhteisiin nähden harkitaan kohtuulliseksi (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 94 §, hallintolaki 56 § 2 mom ja 68 §).

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli **viimeistään 10.6.2024**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Reko Vuotila ja Mikko Poskiparta sekä luonnontieteiden alan hallinto-oikeustuomari Saara Juopperi. Asian on esitellyt Mikko Poskiparta.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu

Päätös maksutta

[REDACTED] asiakumppaneineen
Osoite: [REDACTED]

Jäljennös maksutta

Pöytyän seudun riistanhoitoyhdistys

Pöytyän Seudun Reserviläiset ry

Kyrön Seudun Reserviupseerit ry

Kosken Tl kunnan ympäristönsuojelulautakunta

Liedon kunnan ympäristöterveydenhuolto

Pöytyän kunnanhallitus

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /Ympäristö ja luonnonvarat

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Ympäristölupavastuualue

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaanista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>